

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— kr.
Félévre 5.— .
Negyedévre 2.50 .
Egy hóra 1.— .
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

Kiadóhivatal:

Főpiaz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty
soronként 6 krjával
számoltatnak.

Ágyudörgés.

Budapest, április 30.

A háborus izgalmak barátai végre némi élvezetben részesülnek: tegnap megszólaltak az ágyuk és teljes félóráig dörögtek. Bizony furcsa háboru, a mely épen egy hete tart és néhány lövést mintkülönös eseményt kell kiemelnünk.

Sampson tengernagy vezetése alatt három amerikai hadihajó tegnap délután egy óraker megjelent a Kuba északi partján Habanától keletre fekvő Matanzas előtt azért, hogy szétrombolja az öböl partján fölállított ütegeket, a melyeknek földadata megakadályozása annak, hogy az ellenség kelet felől a sziget fővárosára törhessen. A bombázás félóráig tartott. Ennyit állapíthatunk meg az előttünk fekvő tudósításokból; a többire nézve a jelentések lényegesen eltérők. Az amerikai forrásból eredő sürgönyök virágos nyelvű bőbeszédűséggel írják le az inczidenst, még a visszhangról sem feledkezve meg. Ezek szerint Sampson admirális hajói 4000—7000 méternyi távolságból 250—300 lövést küldtek a matanzaszi öböl bejárást védő régi, rozoga erődökre és a parti ütegekre, az

utóbbiakat teljesen szétrombolván és használhatatlanná tévén; a flotta gyönyörűen czélzott és minden golyója talált, a spanyol tüzekek ellenben nyomorult kontárok, a kik folytonosan a tengert lődözték s egyetlen egyszer sem tudták eltalálni a hadihajókat. A legtájékozatlanabb laikus is belátja, hogy könnyebb a párton levő fix pontokat, mintsem a tengeren folytonosan mozgó hajókat czélba venni, hanem azért mégis indokolt bizonyos óvatossággal fogadnunk az amerikai dicsekedést. A mint hogy a spanyol tudósítások tényleg azt mondják, hogy Sampson kirándulása teljes fősüléssel végződött, a mennyiben azért hagyta abba az ágyuzást félóra múlva, mert kénytelen voltak megfutamodni a spanyol ágyuk pontos tüzelése elől. Valószínűleg így leszünk ennek a háborunak összes ütközeteivel; nagy nehezen kell majd kihámozni az igazságot az ellentmondó tudósításokból. Abban még az amerikai jelentések sem egyeznek meg, hogy hadihajók mit csináltak a bombázás után; egy részük azt állítja, hogy mind visszamentek Havanna elé, más részük pedig azt mondja, hogy csak a Newyork admirálhajó tért vissza, míg a Cincinnati

és a Puritan Matanzasz előtt maradtak.

Blanco tábornagy kubai spanyol főparancsnok, úgy látszik, semmibe sem veszi a matanzaszi ágyuzást, miután azt sürgönyzi Madridba, hogy a helyzet a szigeten változatlan.

A Filippinák előtt mára vagy holnapra várják a tengeri ütközetet; a spanyol flotta Montojo kommodore parancsnoksága alatt öt czirkálóból, két I. osztályu és tizenöt II. osztályu ágyunaszádból áll, az amerikai flotta Dewey kommodore parancsnoksága alatt négy czirkálóból és öt ágyunaszádból áll. E szerint a spanyol hajóhadosztály erősebb az amerikaiénál. A spanyolok azonban abban az esetben sem aggódnak kelet-ázsiai szigeteikért, ha elvesztenék a küszöbön lévő ütközetet. Biznak Manila erősségeiben és a tagálok lázadása folyamán a szigetekre küldött 30.000 főnyi hadseregükben. Arra is számítanak, hogy a tagálok (a filippinák benszüllöttei) nem lesznek hajlandók újabb lázadással kikaparni a gesztenyét az Egyesült-Államok részére.

A spanyol flotta zöme még mindig a zöldfoki szigeteknél vesztegel, a mi egyike a spanyol-amerikai háboru sok érthetetlen-

TÁRCZA.

Szomorú május.

*Orgonafák illatoznak;
Mind vidáman integet.
Tavaszi üde, zöld pompája
Gyógyítgatja szívemet.*

*Rám mosolyog az ifjú május
S vigabb mégis nem leszek.
Bólintgatnak a friss lombok,
Épügy mint az emberek.*

Szabó Sándor.

Leó ir.

— Történet a szerkesztőségből. —

Irta: Ujlaki Antal.

Határozottan csábító ereje volt a mi kis városunkban annak a rongyos, nyolez oldalas papirosnak, melyet mi „Nemzeti Orszem” büszke névvel kereszteltünk el.

A város parkjainak fasoraiban álmodozva bolyongó ifjak egytől-egyig rabjai voltak a mi nyomtatott birodalmunknak, melyben korlátlan hatalommal ítélünk tömördek eszmének szülötte fölött.

Hány kitörő hajlamot fojtottunk még el csirájában és hányat nyestgettünk, otlogattunk, fejlesztettünk oly erővé, mely később bennünket is összetöréssel fenyegetett.

Mert mindenkit halálos ellenségnek tekintettünk, aki emléinkön fölnevelkedett és már egészséges eszmeszüllötteit nem a mi lapunkban közölte.

De azok a sápadt, jó fiuk, a kiket zsenge fiatalágukban épen úgy kecsgettett, csábítgatott a hirnév, a népszerűség és a siker istenasszonya, mint a hogy csalogatott, ámitgatott, süldő legény korunkban bennünket is, többnyire hűségesek voltak hozzánk, mivel érezték, ha nem ismerjük is el valamennyinek a tehetségét, de az idealismust föltétlenül tiszteljük.

Tiszteljük az idealismust akkor is, ha az egy czingár szabólegény idres-bodros fejében nyilatkozik meg olyképp, hogy egy „Sorsunk lantja” című számtalan versszakos „költészeti munká”-nak jelzett irományban nyer vala formát.

Szerkesztő-üzében azt feleltük a szabó legénynek, hogy félremagyarázhatatlan érzelmek hullámoznak a költeményében és egészen bátran átadhatja a szerelme bálványának.

De voltak oly költők is, akik az ilyforma szerkesztői üzenetet tökéletesen félreértették, bővebb magyarázatokra reflektáltak s ezért másnap megjelenésükkel kinos hatást keltettek a szerkesztőségben, főképp, ha hangsúlyozták, hogy ők, vagy a papájuk törzs előfizetői a „Nemzeti Orszem”-nek.

Volt rá eset, hogy ilyen alapos fölvilágosítás után már-már kísértetbe estünk,

de mindenkor visszatartott bennünket — ismét a redaktorral szólva — lapunk összes előfizetőinek szent érdeke.

Ezt a szent érdeket azonban gyakran izzé-porrá törte egy husz filléresnél is kisebb cseresznye ajak, vagy két égő szemnek villamos fénye.

Az ember érző lény. Az ujságíró pedig különösen szenzitiv teremtés.

Aztán meg a szerkesztő ur azzal érvelt, hogy volt idő, mikor Sand Georg is rosszul írt, mégis mivé nőtte ki magát. Ki tudja, a mi városunkban hány Sand Georg van. Csak a bátorság nincs meg hozzá. Szerkesztőnk erősen hitte, hogy a tehetség, az nem hiányzik.

És egy szép napon csakugyan belépett hozzánk a Muzsa istennője, egy fantom.

Olyan álomországbeli királynő, egyenes és hajlékony, egyszerű és üde, mint a lilium; szemében és arcában ábrándos tűz és egész lényében mégis megindító egyszerűség.

Mikor átlépte a szerkesztőség küszöbét, látván, hogy négy fiatal ember közé került: az ives homlokára bomló hajztaig fölpirult. És ekkor arcának selymén ideges rángást láttam átfutni.

— A szerkesztő urat keresem, — szól szerényen.

A szerkesztő ur — egyike a fin de siecle legborzosalabb férfainak — felállt és székkal kínálta a fiatal leányt, a ki nagy zavarában idegesen keresgélte egy kis bár-

ségének. Ma vagy holnap azonban kénytelen lesz elhagyni kényelmes horgonyzó helyét, mert Portugál ma kiadja semlegességi nyilatkozatát és nyomban fölszólítja Spanyolországot hadihajóinak eltávolítására a st. vinczeni kikötőből. A zöldfoki (kapverdi) szigetek u. i. Portugalhoz tartoznak. Ekkor azután el kell dölnie a kérdésnek, hogy hova, merre induljon a titokzatos armada. Az amerikaiak azzal biztatják magukat, hogy a spanyol hadihajók visszatérnek Cadixba, mert eddigi vesztéglésük okát a szénhiányban keresik. Ha pedig nincsen elég szenük, akkor nem vághatnak neki az Oceán végtelen síkjának. Ez a szégyenletes hazasompolygás nevetségessé tenné Spanyolországot az egész világ előtt, nem is tarthatjuk egyébnek ezt a kombinációt, mint amerikai humbugnak, a melylyel a yankee eloszlatni próbálja aggodalmát, hogy keleti partjai — legujabb verzió szerint Boszton — védtelen zsákmányul esnek a spanyol flottának.

Diplomata.

Országgyűlés.

Budapest, április 29.

A napirenden kerek egy tucsat „pont” diszlik. A folyosón hire jár, hogy az ellenzék vitát csinál a Japánnal kötött kereskedelmi szerződésnél. Egy „japánvita” a magyar parlamentben, ez új és izgató.

Mielőtt Japánra került volna a sort egy esomó viczinális vasutat referál, Kovács Pál.

Az öreg Madarász József a helyi érdeklődő vasutakat szabályozó törvény megváltoztatását sürgette, mire Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter sietett megnyugtani az öreg urat, hogy a viczinális vasuti törvényjavaslat egyes rendelkezéseit maga is revidiálandónak tartja.

Szerencsésen megérkeztek Japánig. A kereskedelmi szerződést Heltai Ferenc ajánlotta. Most Apponyi Albert gróf állt szóllásra és javasolta, hogy a javaslat, mint tárgyalásra nem alkalmas, vétessék le a napirendről és csak akkor tárgyalassék, ha a változott viszonyoknak megfelelő formában kerül a Ház elé: annyi- val is inkább mert maga a javaslat ellen kifogása van.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök kijelentette, hogy teljes mértékben fenntartja a mit annak idején mondott, hogy 1898. január 1. óta a külön vámterület jogi állapotában várjuk: de ez a szerződés beczikelyezését meg nem akadályozza és sérelemmé nem teszi.

Lukács Gyula a javaslatot a roszforditása miatt, Thaly, Aponyi közjogi aggályai és „alkotmány sértés” miatt nem fogadja el. — Támogatta Thalyt Kossuth Ferenc és Horánszky Nándor is. Közben Matlekovics Sándor igazolta a miniszterelnök álláspontjának helyességét.

Majd Olay Lajos két ívvel futkosta be a balmezőt. Az egyiket névszerinti szavazást kért, a másikon holnapra kérte a névszerinti szavazás elhalasztását.

Dániel Ernő báró a vita zárta után körülményes és szakszerű felvilágosításokkal szolgált a Háznak. Heltai Ferenc előadó Lukács Gyula ellenvetésével foglalkozott. Apponyi Albert gróf pedig a záróbeszédében megint a közjogi sérelmeket fejtegetett. Meglehetősen ingerülten és meglehetősen terjedelmesen hivatkozott a provizórium vita idején tett nyilatkozatokra és konstatálta, hogy az önálló rendelkezés joga „át van likasztva.” Bánffy Dezső báró miniszterelnök állt ezután újból szóllásra.

Szenzáció!!! Szenzáció!!!

— Amerikai riport. —

Professzor és szerkesztő,

vagy

Egy képviselő, aki nincs.

A magyar képviselőház a Sándor-utezában van. A magyar képviselőházban a kongruáról vitatkoztak. A papok javadalmazásának állami kiegészítését jelenti a kongrua. Magyarországon különböző felekezetek vannak.

A történelmi nap.

Április 16-ika volt. Egy vöröses szürke apró ur állott fel szóllásra a magyar képviselőházban. Beszéli, hogy Zalan futása óta oly látvány nem volt, mint mikor a Ház jegyzője, aki egy magas emelvényről kiáltja a neveket, kiejtette ezt a nevet:

Sághy Gyula.

Ez az ur professzor a tudomány-egyetemen. Valamiféle jogról tart előadást, de a ma élő nemzedékben nincs senki, a ki tudná, hogy miféle jogról vagy a jogtudomány miféle diszciplínájáról trádál.

Professzor mint hipnotizőr.

Ugyanis mindjárt bevezető szavai után ellenállhatlan álomkórság vesz erőt a professzor ur minden hallgatóján. Azt beszéli, hogy a professzor ezt az állapotot tudatosan idézi elő, mivel nem szereti, ha előadását kritizálják. Nagyon bölcs elővigyázat.

Egy edzett férfiú.

A képviselők az emlékezetes pillanatban ijedve futottak ki a folyosóra, csak egy férfiú maradt rendületlenül a helyén, várva a történéndőket, Molnár János apát, pápai prelátnak hívják e vitézlő férfiút, a ki — mint mondják — esérépedényben őrzi gyengéit s mivel az álomosság is

sony bordájú kézi táskában, a melyből kéziratot vont elő.

Ossenéztünk. Egy új munkatárs! Egy új vonzerő a „Nemzeti Orszem”-nek! A szerkesztő előlegezett elragadtatással vette át. De olvasván a kéziratból néhány sort, az előlegezett elragadtatás igazi elragadtatásba esapott át.

— Mily szellemes, fordulatos. Mily könnyű és nemes styl! Ah, hiszen ezt gyönyörűség lesz olvasni.

— Most már egészen biboros lett a leány arca. Az öröm, valami lázas öröm bus fénye ömlött le az arcán.

— Szegény Leó bátyám, milyen boldog lesz!

A szerkesztő elkomolyodott, az egyik munkatárs mérgesen levágta a tollát, a másik egy lepedő-ujság mögé rejtőzött, a harmadik pedig önfelédten sóhajtott: Bah!

A leány észrevette, hogy a szerkesztő urak most rosszat gondolnak a Leó bátyjáról. Nem engedí, hogy rosszat gondoljanak róla, azért, mert a kéziratát a hugával küldi a szerkesztőségbe.

— Leó beteg, már régen, van annak vagy két éve, hogy nem tud a maga lábán járni. Edes özvegy anyámnak egyetlen fia, nekem pedig egyetlen testvérem. Anya sokat sir, mert Leó már bajuszosodik és mégis olyan borzasztóan sovány és lábaiban alig van erő, hogy egyik székéből a másikba üljön. Istenem, de boldogtalanok voltunk miatta, mert azt hittük edes anyám és én, hogy Leo sohasem lesz képes semmi hasznosra és családunk egyetlen és utolsó férfisarja nem hagy majd maga után semmi nyomot. Pedig mennyi becsvágy, mennyi nemes ambíció van benne. Ha ismernék szer-

kesztő urak, hogy milyen jó, milyen eszes mennyire érdeklődik minden iránt és milyen nagyratemetséget, mennyi hivatottságot érez. Szeretne kirepülni, küzdeni, dolgozni, győzni vagy elesni. De nem lehet. A betegség súlyos bilincse egy nyomorult karosszékhez láncolta. De most megtörtént, amit már én régen megjósoltam anyámnak. A leláncolt ifjúság a szellem szárnyain kirepül a nagy világba Irt...Leó irt. A szerelemről irt. Mikor felolvasta, anyja zokogott. En is zokogtam. És olyan boldogok voltunk. Mindjárt az volt a gondolatom, hogy elhozom ide a szerkesztő uraknak...

A hírlapírók arcán a cinismus penészvirágát egy perezre megesapta valami édesen ellágyító fuvalat...

A nap vidáman bemosolygott az ablakon és a nyitott ajtón. Világosság volt a négy kopasz fal között.

És mikor az a fantom elszállott, úgy tetszett, mintha lényének kedvességétől még sokáig sugárzott az a négy kopasz fal.

*

A táncza másnap megjelent: írója: Diószegi Leó aláírásával s nagy feltűnést keltett mindenfelé, ahol csak a „Nemzeti Orszem”-et szeretik és olvassák.

A legvénebb regényolvasó kisasszonyok egybehangzó véleménye szerint a „Nemzeti Orszem” kilencz éves főállása óta három jó táncza jelent meg. Az egyiket Jókai Mór írta, a másikat Castellár Emil, (ezek ollózott tánczák voltak), a harmadikat pedig Diószegi Leó.

Ki ez a Diószegi Leó? — tudakolták az irodalom és a tánczaközlemények iránt érdeklődők mindenfelé.

A szerkesztő másnap fiakkerbe

vágta magát s meglátogatta az „Olthatatlan szerelem” című táncza beteg, fiatal íróját.

Milyen entuziazmussal beszélt róla. Az a cinikus ember, akiről azt hittük, hogy komolyan érdeklődni, szeretni, melegebb vonzalmat érezni nem képes, csak úgy ontotta a dicsérő szökat.

— Zseni, ha mondom. Különb írók nevelek belőle mint Merimeé Prosper vagy Dumas Sándor. Lefőzzük a francziákat, — mondá lelkesedéssel s csaknem véresre dörzsölte a kezét.

Részletesen elmondta, milyen helyzetben találta az általa fölfedezett Zsenit.

Nyitott ablaknál, kipárnázott karosszékben ült, tinta-pöttyes, rozoga íróasztal, előtt, kezében tollal. Fejét balkezébe hajtva gondolkodott. Busnak látszott vagy mélának, halkán, vontatva beszél, arcán vonagló fájdalom, szemében valami remegő fény látszik. Bár szerény, de modorában, nyilatkozataiban határozottság van.

— Igazán bevált az én kis írásom, kérdezé a szegény fiu.

Biztattam.

— Ön nem mindennapi talentum. Irjon sokat: Minél többet.

Még azon a héten két tánczát közöltünk tőle. Finom, disztinquált toll munkája volt mindkettő. Előkelő lélek egészes gondolkozása jóságos, önzetlen humora világított ki belőle a legtetszetősebb formában.

Valósággal megverte a szerkesztőséget minden egyes tánczájával. Nem is tartózkodtunk őszintén bevallani, hogy az „a félholt gyerek író” lepogonyított bennünket. Szörnyen lepogonyított.

gyengeség, ezt a gengéjét az emlékezetes napon kettős cserépedényde helyezte s otthon hagyta egy ezobolyprémes hölgy őrizete alatt. Így tehát nem kellett attól félnie, hogy a félelmes professzor őt hipnotizálja. Sággy beszéde alatt az apát uron több ízben zugott végig a felháborodás moraja.

Ad rem.

A napokban egy zsidó lap révén nyilvánosságra jutott az országgyűlési tudósításban örökre eltemetettnek hitt nagy titok, hogy miről beszélt Sággy Gyula. A zsidókról beszélt s megdicsérte őket, a miért oly okosak, hogy nem tartanak fenn, mint a többi felekezetek, népiskolákat.

Leczáfolás.

Sággy professzor azt állította, hogy a zsidó felekezet nem tart fenn népiskolákat. Szabolesi Miksa a közoktatásügyi miniszteriumnak rég közzétett évi jelentéséből kimutatatta, hogy a zsidók 528 népiskolát tartanak fenn 995 tanítóval, a kiknek 97 1/2%-ra képesített és valamennyi magyarul tud. A zsidó iskolák 95%-a tiszta magyar.

Stb. stb.

Szabolesi még egyebet is bizonyít, de csupa oly közismert dolgok, hogy csak egy egyetemi professzortól, a ki nemzeti párton aluszsa át életét, lehet feltételezni, hogy azokat nem tudja.

Mért nem tudja?

Mithogy nem hihető, hogy Sággy tanár tudva valótlanosságokat akart mondani csak azt vélhetjük, hogy a jeles tanár nem is gondolt arra, hogy utána nézzen a dolognak, mielőtt hozzászól.

Cogito ergo sum.

Mivelhogy pedig Sággy tanár ur, miként az előadottakból kitűnik, nem gondolkozik, tehát — nincs.

A minek ezer és egynehány jogászfű örülni fog.

Az új lajstromrendszer.

— Új beosztás a debreczeni járásbírósnál. —

A járásbírósnál a kezelésben május 1-én nagy változás áll be, amennyiben az eddigi ügyvitel helyett a lajstromrendszer lép életbe.

A kir. járásbírósnak részére 73465/I. M. 1897. sz. alatt kelt rendelettel megállapított új ügyviteli szabályoknak folyó évi május hó 1-én leendő életbeléptetése alkalmából a debreczeni kir. járásbírósnak vezetője által a rendelet II-ik pontja értelmében készített és a törvényszéki elnök által jóváhagyott új ügybeosztást, — a jegyzői irodák felállítására vonatkozó rendelkezést és egyéb intézkedéseket a jogkereső nagy közönség tájékoztatása végett a következőkben ismertetjük.

Ügybeosztás.

I. *Sárváry Lőrincz kir. járásbíró elintézi:* Az elnöki ügyeket, az ő akalyoztatása esetén Ferenczy Lajos bíró, sommás polgári pereket, végrehajtási ügyeket, polgári vegyes ügyeket és pedig az alperesek nevei kezdő betűje szerint A-tól D betűig. Ezek a lajstromok I. számmal jelölendők.

II. *Dr. Galánffy János kir. aljársbíró elintézi:* Az egyezségi ügyeket, az anyakönyvi ügyeket, a lakbérleti ügyeket, sommás polgári pereket, végrehajtási ügyeket, polgári vegyes ügyeket és pedig az alperesek nevei kezdő betűje szerint E-től J betűig. Ezek a lajstromok II. számot jelölendők. Jegyzőkönyvbe veszi a szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat.

III. *Tatay Ferencz kir. aljársbíró elintézi:* Sommás polgári pereket, végrehajtási ügyeket, polgári vegyes ügyeket és pedig az alperesek nevei kezdőbetűje szerint K-től M betűig. Ezek a lajstromok III. számmal jelölendők.

IV. *Pavletits Béla kir. aljársbíró elintézi:* Sommás polgári pereket, végrehajtási ügyeket, polgári vegyes ügyeket és pedig az alperesek nevei kezdő betűje szerint A-tól S betűig. Ezek a lajstromok IV. számmal jelölendők.

V. *Kondor Zsigmond kir. aljársbíró elintézi:* A fizetési meghagyásokat, a polgári ügyekre vonatkozó összes megkereséseket, sommás polgári pereket, végrehajtási ügyeket, polgári vegyes ügyeket és pedig az alperesek nevei kezdő betűje szerint Sz-től Z betűig. Ezek a lajstromok V. számmal jelölendők.

VI. *Balogh Zsigmond kir. aljársbíró elintézi:* Az összes örökösödési ügyeket, valamint a még nála folyamatban lévő sommás pereket és végrehajtási ügyeket, polg. vegyes ügyeket az örökösödési ügyekre vonatkozólag.

VII. *Ferenczy Lajos kir. járásbíró elintézi:* 1. A bírósnak hatáskörébe tartozó vétség és kihágási ügyeket, továbbá a büntető ügyekre vonatkozó megkereséseket és büntető vegyes ügyeket. 2. Jegyzőkönyvbe veszi a kir. járásbírósnak hatásköréhez tartozó vétségek és kihágásokra vonatkozó szóbeli feljelentéseket.

A szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok, valamint a büntető ügyekre vonatkozó szóbeli feljelentések, felvételnek hetenkint, kedden és pénteken d. u. 3-tól 5 óráig. Törvénynap: csütörtök d. e. 9-től 12 óráig.

Az igény keresetek azon bíró által fognak elintéztetni, ki a végrehajtási ügyben eljár.

Jegyzői irodák:

I. szám. *Jegyzői iroda (22. számú szobában):* Jegyzői iroda vezető: Hacker Károly irnok, állandó helyettese: Tóth Sándor, díjnok: Nagy József, kezeltek: Sárváry L. kir. járásbíró összes ügye, vezetnek a számadások és leltárok.

II. számú *jegyzői iroda (21. sz. szobában):* Jegyzői iroda vezető: Tóth Sándor irnok, állandó helyettese: Hacker

A szerkesztőnek az volt a terve, hogy nagytehetségű betegünket a lap költségén egy híres fürdőbe küldi.

És, hogy még most sem küldte el, annak igen kínos oka volt.

Eleinte nem akartuk hinni a szerkesztőnek, akiben tulnyomó volt a hamleti vonás, hogy alaposan kételkedik a Diószegi tehetségében.

— Ugy van, hallottam, félfüllel hallottam, de már is kellemetlenül érintett...

Mi, a szerkesztőség tagjai sápadozva bámultunk egymásra. Ismertük a redaktor szokását, valahányszor rapszódikusan beszél, mindig valami kínos valóságot akar elleplezni vagy óvatosan tudtul adni. De most kipattant belőle.

— Azt mondják, az a csenevész fiú közönséges irodalmi tolvaj!

— Ah-a-ah!

Részben ragyogott, részben nem ragyogott az arcunk. Kutya öröm az, de mégis öröm, mikor porbahull az, aki fölünk akar magasodni.

A szerkesztőség nyugalma föl volt dulva. Részben örültünk, részben bosszankodtunk a leleplezésen. Micsoda blamage a lapon! Kikacszagnak bennünket, hát négy írónak sincsen annyi olvasottsága, hogy három lopott irodalmi munkát fölismerjenek.

A szerkesztőnk dühöngött. Később az a gondolat csillapította le, hátha nem igaz a hír, Diószegi Leó ártatlan, csak denunciálták.

— De ha igaz?! — kiáltá fogesikorgatva. — ha igaz! Leleplezem, legazemberezem... Skandalumot csinállok, borzasztó skandalumot.

És föl és alá szaladgált a szerkesztőségben, mint a kerge vad.

Aztán fáradtan omlott szerkesztőségünk egyetlen diványára. Felváltva kaczagott és ásítózott. Majd azzal nyugtatta magát, hogy csak irigységből árulkodnak a fiura.

— Hm! Irigységből? De hát az ezredesné (mert egy ezredesné szalonjából szívárgott ki a „Nemzeti Őrszem“-et lesujtani kész hir) csak nem fog denunciálni.

Tűnődéseiből félénk kopogtatás riasztotta fel. Halkan kinyílt az ajtó és csendesen belépett először egy gyászruhás nő, utána a szerkesztőségi fantom.

A gyászruhás nő a Leó mamája, hevesen közeledett a szerkesztőhöz és sokáig rázogatta, miközben örömsugárzó arccal, hálás szemekkel nézett a szerkesztőre. Mert olyan esodás szemekkel csakis egy beteg fiáért rajongó anya nézhet az emberre. És éppen olyan esodásan ragyogott a mellette álló angyal szeme is.

A szerkesztőt a büvölet csaknem elsédítette. Ha íróasztalához rohanhatna. Milyen tárczát irhatott volna e szemekről és ez arczokról.

— Áldja meg, az Isten áldja meg szerkesztő ur, — szólott az anya megindulással. — Köszönöm, amit egyetlen fiamért tett. A siker visszaadta életkedvét. Lelkének letört szárnyai most már szabadon repülnek és olyan boldogok vagyunk szerkesztő ur.

Csakugy ontotta az anyai frázisokat. Sirt és kaczagott és látszott benne, hogy határtalan hálát érez a szerkesztőség iránt, mely bizalmas körben az imént gazembevezte le fiát.

— Tudja szerkesztő ur, — folytatta az anya, az én szegény Leóm már azt hitte, terhel bennünket a nyomorúságával. Én nem tudom miért hitte ezt, hiszen sohasem tettem neki szemrehányást. Mindig reménykedett, mindig biztatott: Így is büszkeségekre válok én... Meglássátok csak, így is... Hátha még ép volnék...

— Akkor sikkasztó zsvány válnék fiadból, — gondolta a szerkesztő, — de hallgatott, csak az ajkait harapdálta koronkint.

— Mondja szerkesztő ur, — szólott az anya, — irjon tovább is a fiam.

A szerkesztő csaknem elsédült ettől a kérdéstől. De segítségére jött a főmunka társa, aki fülébe sugta:

— Mondja irjon.

— I-i irjon, — dadogta a szerkesztő. Majd némi hallgatás után sajtáságosan hangsúlyozta.

— De azért ne nagyon erőltesse meg magát. A sok szellemi munka fölémészti az idegeket.

A leány az örömtől izgatottan hadarta:

— Ilyen boldognak még nem láttam a mamát. Milyeneket mondott ma reggel, mikor elolvasta Leó tárczáját. Azt mondta, ilyen fiut még nem szült anya. És hogy összeesókoita. Az a Leó pedig ugy sovárog a szeretet után. Hát ő neki nincs más szórakozása vagy öröme, az a boldogsága, ha szeretik.

— És a „Nemzeti Őrszem“ szerkesztősége nem tudta tönkretenni egy család boldogságát. Tovább is közölte a fiulopott tárczáit. Odafönn Párisban nem haragudtak meg azok a franczia autorok, a közönség pedig boeasson meg érte.

Károly irnok, díjnokok Horáček Rezső és Fényes György, kezeltetnek: dr. Galánffy J. kir. aljárásbíró és Tatay Ferencz összes ügyei. Vezetetnek a Jüsz. 62. § értelmében a más bíróságok részére eszköz-
lendő kézbesítések, valamint a kir. végrehajtók részére eszköz-
lendő kézbesítések jegyzéke.

III. számú jegyzői iroda (27. számú szobában): Jegyzői iroda vezető Altmann Hugó irnok, állandó helyettese Göbölly István irnok, díjnokok Kohn Gyula, kezeltetnek: Pavletits Béla kir. aljárásbíró és Kondor Zsigmond kir. aljárásbíró összes ügyei.

IV. számú jegyzői iroda (29. számú szobában): Jegyzői iroda vezető Göbölly István irnok, állandó helyettese Altmann Hugó irnok, díjnokok Nagy Lajos. Kezeltetnek: Balogh Zsigmond kir. aljárásbíró összes ügyei. Eszközöltetik a Jüsz. 19. §-a értelmében a postai és zárt küldemények átvétele és a posta kiadókönyv kezelése, valamint a gyűjtőszekrény kiürítése.

V. számú jegyzői iroda (16. számú szobában): Jegyzői irodavezető Nagy Károly irnok, állandó helyettese Altmann Hugó, esetleg Tóth Sándor irnokok, díjnokok Zombory Imre. Kezeltetik: Ferenczy Lajos kir. aljárásbíró összes ügyei.

Irattár: Irattár vezetője Nagy Károly irnok, díjnokok Papp János.

A Jüsz. 13. § értelmében az irodák a felek részére nyitva lesznek: Köznapokon d. e. 9-től 10-ig, d. u. 3-tól 4-ig. Ünnepek és Vasárnapokon d. e. 9-től 10-ig.

A Jüsz. 18. § értelmében a gyűjtőszekrény kiürítették köznapokon d. e. 11 órákor, délután fél 5 órákor. Ünnepek és vasárnap d. e. 11 órákor.

Lókiállítás, lótenyésztési jutalom kiosztás a Hortobágyon.

A gazdasági egyesület választmányának tegnapi ülésén állapította meg az idei lódíjazás és csikóverseny sorrendjét, melyet alábbi sorainkban teljes egészében közlünk.

A debreczeni gazdasági egyesület a Hortobágy pusztán 1898. év május hó 22-én Vasárnap délelőtt 10 órákor a lóvásártéren népiés lókiállítás és lótenyésztési jutalomdíj kiosztást s ezzel egybekötve csikóversenyt rendez.

I. Lódíjazás.

Jutalomban részesülhet minden debreczeni lótulajdonos gazda.

A jutalomdíj osztáson a debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság által kiosztatnak a következő díjak:

I. Csoport: Csikóval elővezetett anyakanczák.

1-ső díj 6 darab arany nagy arany oklevél
2-ik díj 4 " " " " " "
3-ik díj 3 " " " " " "
4-ik díj 2 " " " " " "
5-ik díj 1 " " " " " "

II. Csoport: 3 éves kancza csikók.

1-ső díj 5 darab arany nagy arany oklevél
2-ik díj 3 " " " " " "
3-ik díj 1 " " " " " "

III. Csoport: 2 éves csikók.

1-ső díj 5 darab arany nagy arany oklevél
2-ik díj 3 " " " " " "
3-ik díj 1 " " " " " "

IV. Csoport: 1 éves kancza csikók.

1-ső díj 5 darab arany vagy arany oklevél
2-ik díj 3 " " " " " "
3-ik díj 1 " " " " " "

V-ik csoport. Egy éves méncsikók.

1-ső díj: Steinfeld díj 10 darab arany (kis és közép birtokosoknak.)

2-ik díj arany oklevél elismerésül nagyközép és nagy birtokosoknak.

VI. csoport két éves méncsikók.

1-ső díj 5 darab arany vagy arany oklevél. (Lovaregyleti díj.)

2-ik díj 3 darab arany vagy ezüst oklevél.

A jutalmazottak által az egyesület rendezésére visszabocsátott aranydíjak helyett megfelelő elismerő oklevelek adatnak ki, melyek a díjakhoz képest eleve meg vannak állapítva.

Minden díjazott ló szalaggal díszítetik fel. Azon tenyésztők, kik egy csoportban pénz díjat nyertek, ugyanazon csoportban már csak megfelelő elismerő okmányban részesítetnek.

A kiállító közönség felkérjük, hogy lovat a kijelölthelyre reggel 7 óra előtt odavezettesse, hogy azok jegyzékbe vétethessenek s a bíráló bizottság akadály nélkül elkezdhesse működését.

II. Csikós verseny.

I. számú Sikverseny ezirka 2000 méter, lovagolva hortobágyi csikósok által nyergelen lovon.

1-ső díj 3 darab arany.

2-ik " 2 " "

3-ik " 1 " "

II. számú Vigaszverseny.

Nyitva mindazon lovaknak, melyek az első versenyben nem lettek nevezve.

1-ső díj 2 darab arany.

2-ik " 1 " "

Azonkívül bemutatattik még a városi ménés, törzsgulya egy tinógulya stb. Felkérjük az érdeklődő közönséget, hogy a díjazáson megjelenni sziveskedjék.

Ezen díjazásnak a Hortobágy pusztán megtartása által a gazdasági egyesület alkalmat kíván nyújtani a t. közönségnek arra, hogy a Hortobágy pusztát a nők is a legkényelmesebb módon megtekinthessék. Gondoskodva van külön vonatról s megfelelő ellátásról.

A külön vonatdíj és ebédjegy személyenként 2 frt 80 krért válthatók Király Gyula gazdasági tanácsnok ur hivatalos helyiségében (városház) és Szentkirályi Tivadar ur üzletében.

Tekintettel a mutatkozó nagyobb érdeklődésre, felkérjük az ezen kirándulásban részt venni óhajtok hogy jegyeket május hó 15-ig kiváltani sziveskedjenek, annyival is inkább, mivel azok csak korlátozott számban bocsátattak ki.

A Hortobágyon indulás külön vonaton május hó 21-én reggel 8 órákor — visszajövetel külön vonaton d. u. 5 órákor.

Debreczen, 1898. év április hó 29.

A debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság elnöksége.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzártá mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

— **Istentiszteletek.** Holnap vasárnap a templomokban a következő sorrendben tartatnak istentiszteletek: Az ev. ref. nagytemplomban predikál Csutoros Albert a kistemplomban Csernák Béla esküdt felügyelő, az új templomban Könyves Tóth Kálmán az iskolai templomban Mitrovics Gyula. Az ágostai hitv. ev. templomban délelőtt 10 órákor Hajás Lajos hitoktató predikál. A róm. kath. templomban reggel 7 órákor miséznek Hamernyik Sándor káplán, 8 órákor egy

piarista tanár, 9 órákor Wolaffka Nándor dr. püspök. Szent beszédet mond Kovács Márk káplán. Délután a keresztény tanítást végzi Wolaffka Nándor püspök, a litániát Hamernyik S., a rózsafüzér ájtatosságot és este 6 órákor a májusi ájtatosságot tartja Wolaffka Nándor püspök.

A városi dalárda hangversenye.

Debreczen, április 30.

A városi dalárda mielőtt konstantinápolyi körutjára indulna, május 12-én hangversenyt rendez a Margit-fürdő dísztermében.

A hangverseny kiválóan érdekesnek ígérkezik, nemcsak művészi szempontból, de azon okból főképp, hogy a debreczeni származású kitűnő orientalista Kunos Ignác dr. fölolvas Konstantinápolyról és a törökországi viszonyokról.

Ez estélyt teljesen hangversenyszerűen rendezik. A tagsági és pártoló jegyek nem érvényesek. Meghívókat sem küldenek szét, hanem belépti jegyeket árusítanak el.

A fölolvasással összekötött hangverseny iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul Debreczen társadalmában, mely oly meleg elismeréssel méltányolja a dalárdát.

A dalárda elnöksége arról értesít, hogy a vidékről jelentkezők a külföldi utleveleiket olyképp állíttassák ki, hogy az Románia, Szerbia, Bulgária és Törökországok területén is érvényes legyen.

— Városi rendkívüli közgyűlés.

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága ma ismét rendkívüli közgyűlést tartott. Az Antal és Áron féle házastelkek megvétele felett ezuttal másodízben kellett volna a névszerinti szavazást meggejteni, de ezuttal sem ment végbe, mert a bizottsági tagok nem jöttek elegenden össze. A sertésvásártér rendezése következtében még egy más ingatlan szerzés szüksége is előállott, amihez a közgyűlés elvileg már a multkor hozzájárult. Gróf Dégenfeld József főispán elnök a gyűlés megnyitása után felolvastatta a tárgysorozat első pontjában szereplő Führer Zsigmond fia nyiregyházi vállalkozó cég felebbezését a tanácsnak a közszállításra vonatkozó végzése ellen, mely a közutak építéséhez és fentartásához a következő hat év alatt szükséges köanyagok szállítását Reichmann Ármin helybeli vállalkozóra bizta. A közgyűlés a fellebbezést elvette s elfogadta s helybenhagyta a tanácsi végzést. Az Antal és az Áron-féle telkek, valamint a sertésvásártér rendezése következtében még egy más ingatlan szerzés felett a névszerinti szavazás a bizottsági tagok absolute többségének hiánya miatt elmaradt s a szavazás meggejtését a májusi rendes közgyűlésre tűzték ki. A közgyűlés ezután véget ért.

— Május 1. Az év legszebb napja!

Tele költészettel, de nem minden próza nélkül. Az a nap ez, amikor hajnalban muzsikaszó ver föl, amikor először tépdessük a kert első virágait és ihlettel kérdezzük: Szeretsz, nem szeretsz? Május elseje! Amikor a kis aranyhaju Lili szerelmes lett a Plenchard trombitásba és a mikor mindnyájan szerelmesek leszünk. A szerelem, a szabadság dalos, zenés, illatos hajnalán úgy érezzük, mintha a

szabadság kitágulna. Többre vágyunk, mint amennyire jogunk lehetne. De május elsejének zenés, dalos, illatos reggelén a vágyak és az álmok édes esődjét társzekerek dübörgése zavarja meg. Mily ellentéte a költészetnek az az óriási próza, hogy e napon költözködünk, ha a háziur kienged a lakásból.

— **Személyi hír.** Szabó Sándor Máramaros vármegye főjegyzője tegnap városunkban időzött. Ez alkalommal meglátogatta szerkesztőségünket, hol megírta mai tárczarovatunknak hangulatos kis versét.

— **Vidéki hírlapírók közgyűlése.** A V. H. O. Sz. május 8-án tartja első évi közgyűlését *Temesvárott*. A városházán történeti és kulturális kiállítást rendeznek s meghívják a vendégeket a megmagyarosított iskolák megtekintésére. A város *disztribúciót ad a szövetség tiszteletére*, a Velocitas sportegylet pedig országos kéreklárversenyt rendez a szövetség tiszteletére. Igy szokták megbeszélni más városban a sajtót. Temesvárott is fejletlen volt még ez az intézmény, de e város közönségének hazafiassága, a vármegye és város intézőségének jóakarata és támogatása folytán most már oly szépen tejlődik ott a zurnalisztika, hogy Temesvár városát és Temes megyét méltóan képviselheti az ország nyilvánossága előtt. A temesvári hírlapíró-kongresszuson a debreczeni sajtót *Koncz Ákos* a helyi választmány elnöke és *Ujlaki Antal*, mindketten igazgatósági tagok képviselik.

— **Esküvő.** Vasárnap, május 1-én esküszik örök hűséget *Czabán Dániel* szép, és kedves leányának *Margitnak Kollár Dániel* kolozsvári kir. kataszteri felmérési felügyelő. A polgári esküvő az anyakönyvi hivatalnál délelőtt tíz órakor, az egyházi esküvő pedig a róm. kath. templomban d. u. fél öt órakor lesz.

— **Huszonöt éves szolgálati jubileum.** A debreczeni dohány gyár igazgatója *Hatházy Ferencz* tegnap töltötte be szolgálatának huszonötödik évét. Ez alkalomból a szorgalmas s derék igazgató tiszteletére a dohánygyár tisztviselői tegnap este bankettet rendeztek s emlékül egy díszes ezüst kehelet nyújtottak át. A dohánygyári munkás személyzet is üdvözölte szeretett igazgatóját szolgálatának évfordulója alkalmából.

— **Dr. Brunner Lajos** orvos, május 1-étől a főpiac és Kossuth-utca sarkán levő debreczeni első takarékpénztár palotájában fog lakni.

— **A város zárszámadása.** Debreczen város zárszámadása készen van és közszemlére tették ki a számvéző hivatalban. Addig is, míg városunk múlt évi pénzügyi helyzetét feltüntető eme számadásokat és a mérleget kimerítőbben ismerethetjük, közöljük a rendes és rendkívüli bevételek és kiadások végösszegeit amint következnek:

bevétel 1.990,069 frt 65 kr.
kiadás 1.988,053 „ 52½ kr.
maradvány 2016 „ 12½ „

— **Kanálisba fult gyermek.** H.-Böszörményben tegnap délután több gyermek a város egy utcáján elhuzódó kanálisba ment játszózni. Játék közben két fiu beleesett a kanálisba. Segítség is érkezett, de csak az egyiket tudták élve kimenteni, a másik egy 10 éves fiu belefult a kanálisba. A hatóság vizsgálatot indított.

— **Uj hivatalfőnök.** A városunkban állomásozó m. kir. 12-ik felmérési felügyelőség eddigi főnöke *Wonck Alajos* felm. felügyelő folyó évi június 1-jével nyugalmába vonul. Utódjául a pénzügyminiszter *Székely Ferencz* kolozsvári hitelesítő kir. kataszteri főmérnököt nevezte ki, a ki új állomását már el is foglalta.

— **Királyi kitüntetés.** Schwabach Zs. G. pécsi bor-nagykereskedő, herceg Montenuove Alfréd borpinczéinek kizárólagos tulajdonosa, ő felsége legmagasabb elhatározásából a császári és királyi udvari szállítói címet nyerte. Ezen kitüntetés jelenleg annál inkább bir kiváló fontossággal, mivel tudvalevőleg a bor-kereskedelem az utóbbi időben tul-elővigyázat és irigység következményeképp sok oldalról méltatlan támadásoknak volt kitéve és így ezen legfelsőbb elhatározás folytán elismerését megtartja. Schwabach Zs. G. ur ugy személyes tulajdonságaival, mint kitünő, tiszta és nemes minőségű boraival hazánkban, valamint a külföldön is méltó hírnevet és nagyrabecsülést vívott ki.

— **A hajdu-böszörményi gyűlés elmarad.** Említettük, hogy holnap május 1-én Kossuth Ferencz országgyűlési képviselői és elvtársai Hajdu-Böszörményben népgyűlést akartak tartani. A népgyűlés elmarad azon az alapon, hogy május elsején egyáltalán tilos gyűlésezni. És ha nem gyűlésezhetnek a szociálisták sem, a jogegyenlőség alapján egy politikai párt sem tarthat gyűlést.

— **Vendéglősök bálja.** A vendéglősök kongresszusát előkészítő bizottság fényes mulatságot rendez e hó 12-én a nagyerdei Dobos-pavillonban. A szükséges intézkedések erre vonatkozólag lázas tevékenységgel folynak. A siker érdekében a bizottság sem időt, sem fáradságot nem kímél. A meghívókat már széthordották. Felkéretnek mindazok, kik meghívót még nem kaptak volna s arra igényt tartanak, hogy eziránt *Kovács Dezső* bizottsági elnökhöz (Hungária kávéház) fordulni sziveskedjenek.

— **A költő sirja.** A jelesül szerkesztett Debreczeni Főiskolai Lapok legutóbbi számában igen figyelemreméltó cikket olvasunk *Sipos Bélától*, a ki a harminczes évek korán elhunyt ifju korszorus lantosa *Nagy Imrének* elfelejtett és elhanyagolt sirhalmára hívja föl az irodalom barátainak kegyeletes figyelmét. A cikkből közöljük a következő részt:

A Kossuth-utcai temetőben egy sirhant domborodik, a megrepedezett oszlopon alig olvasható betűkkel van felírva az egyszerű név: Nagy Imre. A sirdomb meglehetősen elhagyatott állapotban van, nem gondolzza más csak az anya természet, mely minden tavasszal beszövi zöld pázsittal, megtarkazza himes virágokkal. Egy nagy tehetségű, zsonialis debreczeni költő sirja ez, kit az élet viharából nagy szenvedések árán akkor ragadott el a halál, mikor éltére a boldogság napja kezdett tündökölni, mikor nemes, ideális álmai már-már teljesülni kezdtek Árpád című balladáját pályadíjjal koszoruzta meg a Kisfaludy-társaság, itthon pedig ezer és ezer résztvevő őszinte bánata közt helyezik csaknem ugyanazon napon sötét, hideg sirjába.

Szeremley Barna kisujszállási tanár nemrég sajtó alá rendezte Nagy Imre verseit. Ha beletekintünk a verskötetbe s olvassuk Nagy Imre szellemi gyermekeit, lehetetlen, hogy bizonyos meghatottság ne vegyen rajtunk erőt. Hü tükre ez Nagy Imre életének, sok szenvedést és hánykódást ért életének.

1840. február 6-ikán jön a hír, hogy a Kisfaludy-társaság ballada pályázatán az első díjat Nagy Imre debreczeni tanuló nyerte. —

Késő — már ott feküdt a Kossuth-utcai temetőben s esendesen aludta siri álmát. Barátai, tanárai kik tudták, hogy mit vesztett el a nemzet Nagy Imrében, hamarosan emléket állítottak sirja felé, megjelölték a helyet, hol érző szive porrá vált, sokat szenvedett lényé megnyugodott.

De az idő vihara tönkre tette a kegyes emléket, megrongálta a sirhelyet s ma már csak kevesen tudják Debreczenben, hogy hol nyugosza örök álmát Árpád balladának a szerzője s a debreczeni kollegium büszkesége. Nekünk, a debreczeni kollegium gyermekeinek nem szabad megengednünk, hogy a sir tovább is ily állapotban maradjon. — Nagy Imre nevének kell még olyan varázserővel hatni ráuk, hogy összerakva filléreinket méltó emléket emeljünk sirja felé. Szeretjük mondogatni, hogy Nagy Imre amiénk, a kollegiumé, tartsuk fenn hát emléket méltóképen, kerüljön bár áldozatba is. Igaz ugyan hogy: „a derék nem fél az idők mohától, a koporsóból kitör és eget kér”, de uj emlékelállítással meg kell ismertetni nevét azokkal is, a kik még nem tudják, hogy ki volt Nagy Imre.

— **Baleset.** Tegnap délután H.-Böszörményben az ottani uj templom építésénél baleset történt. A második emeleti állványon dolgozott több munkás s ezek közül egy *Virgel János* nevezetű véletlenül saját vigyázatlansága folytán leesett a magas állványról. Virgel lába ketté tört, ezenkívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett.

— **Furosa távirat.** Egy pancsovai marha-kereskedő a napokban Szegedről egyik üzletársától a következő táviratot kapta: „Holnap minden disznó a pályaudvaron lesz, önt is elvárom, én nem mehetek, csak holnap, mert a személyvonat ökröket nem szállít. Marha ára emelkedett, lássa el magát ha ököre van szüksége, gondoljon rám.”

x **A Nagyerdő** május 1-én megnyílik. Ez egyszer azonban különösen kellemes az alkalom. Vasárnapra esik a természet ünnepe s így gazdag és szegény, munkás és dologtalan gyönyörködhetik a természet pompájában. A füledt levegőjű irodákból és műhelyekből szabadulnak az emberek ki az erdőre, magukba szíván az illatos májusi levegőt. De hát elvégre tisztán levegőből nem élhetünk és arra való a Dobos pavillon bérlője: *Bornyász József*, hogy az elfáradt és megsomjazott kirándulókat jó kis étellel és hűsítő itallal el-lássa, amit ő bizonyára nem fog elmulasztani. Május 1-én pedig *Rácz Károly* korra reggeltől késő estig huzza a szebbnél-szebb nótákat s így a vigasságban sem lesz hiány. Fel tehát a Nagyerdőre május 1-én!

x **Költőkódásokat** szabad butorszállító kocsikban kezesség mellett, legolcsóbban eszközöl az Első Magyar Szállítási Vállalat r. t. (Budapest, V. Bálvány-utca 20). Butorokat külön e célra épült, hazánkban egyedüli ilyenmü raktárban — mert minden fél külön osztályt kap — be is raktároz, esetleg azokra előleget is ad. Bővebb értesítést az igazgatóság ingyen és bérmentve küld.

x **Eladó a tulajdonos elhalálása miatt** Munkácsan a város legelőnkebb pontján, több mint 40 éve tenálló kitünő híri egyetlen keresztény pékség házzal együtt. A venni szándékozók közvetítő kizárásával forduljanak örököseikhez, *Saller Károly* Munkácsan.

x **A Budapestre utazó t.** olvasóink figyelmét felhívjuk *Fenyves Adolf* uri- és női divatáru üzletére (V. Váci-körut 29. szám, Páris-szálloda mellett), hol nagy választékban és olcsóbban mint bárhol vásárolhatók a legkülönfélébb uri-, női és gyermek-divatcikkek, fehérneműek és különlegességek. — Bővebb értesítés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A vidéki muzeumok főfelügyelője.

Budapest, április 29. Fraknói Vilmos püspök Rómából visszatért a fővárosba s hivatalának vezetését újra átvette. Fraknói tudvalevőleg a gyűjtemények és orsz. könyvtárak főfelügyelője, a mely hivatalt a vidéki muzeumok és könyvtárak felvirágoztatása érdekében szervezték.

Gyászrovat.

† Az öngyilkos gazdasz. Holnap, május 1-én temetik Imre Lajos III. éves gazdasági hallgatót, aki saját kezével vetett véget életének. A boldogult holttestét elszállítják Miskolcra és ott temetik el. Elhunytáról két gyászjelentést adtak ki. Egyiket a gazdasági tanintézet hallgatói, másikat a boldogtalan ifju özvegy édes anyja adta ki. A család gyászjelentés a következő:

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a szeretett jó fiu, testvér és rokon Imre Lajos tanintézeti III. éves gazdasági hallgatónak életének 21-ik évében, folyó hó 28-án délután fél 4 órakor váratlanul bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványa folyó hó 30-án délután 3 órakor fognak az ev. ref. vallás szertartása szerint a közközháztól pályaudvarra s onnan Miskolcra szállítani, hol is május hó 1-én délután 4 órakor Urak-uteza 14. sz. gyásházán tartandó ima után fognak az ottani sirkerthe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ismerőseinket és pályatársait bánatos szívvel meghívjuk. Kelt Debreczenben, 1898. április 29-én. Bánatos anyja: özv. Imre Józsefné. Testvére: Imre József és neje Király Etelkával és számos rokonság nevében is. Béke poraira!

† Pfannschmidt Kálmán. Egy előkelő nyugalmazott miniszteri hivatalnok hunyt el Debreczenben. A haláláról a következő gyászjelentést vettük:

Mély fájdalommal tudatjuk forrón szeretett jó testvér, sógor, nagybátya Pfannschmidt Kálmán nyugalmazott miniszteri tanácsos, a 3-mad osztályu vaszkorona rend tulajdonosa ápril hó 30-ikán reggeli 7 órakor, egy heti szenvedés után, életének 63-ik évében történt elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai május hó 2-ikán délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth-utezai 24-ik sz. háztól, a Kossuth-utezai temetőbe levő családi sírboltba örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre a boldogultnak rokonait, barátjait, ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Kelt Debreczen, 1898. ápril 30. Testvérei: özv. Szabó Sándorné Pfannschmidt Terézia, Márton Károlyné Pfannschmidt Karolina, gyermekei és unokái; Bartsay Károlyné Pfannschmidt Gizella, gyermekei és unokái. Béke poraira!

SZÍNHÁZ.

Itélet.

(Szomorujáték 4 felvonásban. Irtá Zivuska Jenő. Először adták a debreczeni színházban 1898. április 29-én.)

Egy ifju szerző darabját adták tegnap este, a Zivuska Jenőét, a ki most végzi erdészeti tanulmányait, míg előbb a debreczeni iskolákban tanult. A darab — örömmel jelenthetjük — határozott reményekre jogosít a szerző drámairói jövője iránt, mert komoly tehetség komoly tanulmánynyal megírt munkája. A szerző javára irhatjuk azt is, hogy tárgyát nem

a mai társadalmi életből vette, hanem régebbi korból. Helyes érzékre vall az is, hogy classikus minta, Shakespeare után indul, bár hatása erősen látszik rajta, de később egyénisége szabad kifejtésével becses műveket alkothat.

Csak röviden mondjuk el a darab tárgyát, mivel a napokban már ismertette lapunk. Francesco (Komjáthy) fiatal nemes, a velencei tizek tanácsának tagja, szereti Brigittát (Fáy Flóra), Visconti herezegnek (Bartha) leányát. Amde Bálint (Vidor) szintén imádója Brigittának és hogy vetélytársát — kire máskülönbben is irigy — eltegye láb alól, rábirja Náthán kalmárt (Fenyéry), hogy Francesco ellen hánisan valljon a doge tanács előtt. Ugyanis Francescot avval vádolják, hogy nyilvánosan igazságtalanul rágalmazta Gaspero nemest. Náthán beszélt el neki, hogy Gaspero száz drachmát lopott az ő, t. i. a kalmár boltjából. A tanács száműzetésre ítéli Francescot, a ki becsületével a Brigitta kezét is elveszti.

Mielőtt hajóra szállana, találkozik a szerelmét elutasító Brigittával. Elkeseredésében leszurja a tengerparton elmenő Bálintot, a ki bukásának álnok okozója. Francescot halálra ítélik, de Náthán lelkiismerete a tanács elé hajtja, hogy fölfedje az ő hamis tanúságát és a nemes Francesco ártatlanságát. Náthánnak csak enyhülés már a tanács sujtó büntetése. Annál is inkább, mert leánya Thirsa (Halmy Margit), kit Lollo (Tanay) eleszabított, gyalázatában s atyjáért való remegésében megőrül. Francesco abban a tudatban, hogy kivégzik, mérget iszik börtönében. Visconti a haldoklónak hozhatta csak hírül fölmentését és adhatta vissza becsületét, a bocsánatért esdeklő Brigitta előbb megtagadott szerelmét. A leány, jegyese holttesténél örök szüzieséget esküszik.

Francesco nem igazi tragikai jellege inkább passiv áldozata egy cselszövénynek. Jóhiszeműleg igazi vádat mondott Gasperóról és ezért a költői igazságszolgáltatás szempontjából nem érdemel oly súlyos bühödést, ha csak azért nem, hogy a gaz Bálintot megölte. Ezen tettebe is inkább a helyzet sodorta, mint jelleméből kiinduló valódi tragikai hiba. Náthán szelidebb formájú Sylock, Thirsában pedig a shakespeare-i Jettica és Ophélie van vegyítve. Egységes cselekvényű és szerkezetű a darab, melynek ki kell emelnünk különösen szép nyelvezetét és elmés dialogját.

A nem nagy számú közönség meleg érdeklődéssel és szívélyesen fogadta a ifju honi szerző darabját, kit többször hívtak. Távolléftolytán e tapsokat Vidor Dezső köszönte meg, aki résztvett a darab scenikai módosításában.

A színészek ambícióval játszottak. Fenyéri megrázó művészi erővel alakította Náthán kalmárt, akinek becsületét megejti a bosszu és pénzvágy. Őt és Halmi Margitot vagy tizszer hívták ki egymásután. Vidor, ki a cselszöví Bálintot adta, szintén megérdemelt tapsokban részesült. Halmi gyönyörű koszorut és virágosót aranykaréket s ötpecsétes levelet, Tanay szintén koszorut öt pecsétes levelet Vidor ezüst koszorut kapott.

Komjáthy, Fáy, Barta, Tanay, Rubos is jók voltak.

(u. g.)

* A szintársulat távozik. Még csak két nap, vége a hét hónapos idénynek és bezárul a színház. Ők pedig indulnak a hétfő éjjeli vonattal, mivel kedden Marosvásárhelyen játszanak és szerdától már az odavaló lap hozza a vidéken megszóított kritikát: „Kitűnően játszott”, „a Muza istennője homlokon csókolta”, „énekével extázisba ejtett”, „remek alakításáért félóráiig tapsolták”. Így lesz ez, míg a

magyar kritika ki nem fejlődik mostani kezdetleges állapotából és a művelt fölfogás és a tudás szitáján át meg át nem szűrődik. — Ez bizonyára akkor jön el, mikor a „Trilbyk“-et a kőszínházak átengedik az orfeumoknak és a látványosságok alkalmával nem csirakusz kötélén huzzák föl a szellemet. A szintársulatot bizony nehezen nélkülözik a színház barátai, akik hál'istennek jó sokan vannak Debreczenben. Ezek az igazi, és nem igazi barátok, azok, akik komoly érdeklődéssel csüggnék a színművészetben és az ugynevezett színházi smokkok különböző érzellemmel ugyan, de bizonyára türelmetlenül várják el a nyár végét, az ősz kezdetét, amikor ismét megnyílik a színház és a mikor a smokkok ismét várakozásiállományba helyezkednek, a színház idálistái pedig már előre sillabizálják, hogy hány értékes művészi erő és hány értékes darab szórakoztatja majd az idényben.

Nem mondunk még bucsuzót a szintársulathoz, hiszen még ma, vasárnap és hétfőn játszanak, csak ismételtlen sajnáljuk, hogy még késik az idő, mikor a nagyobb városok szintársulatai nem lesznek kénytelenek évenként többször fölszedni a sátorfájukat....

VIDÉK.

Bucusu egy lelkészétől. Ritka szép tanujelét adta a mult vasárnap Mező-Berény község lakossága vallás és nemzetiség különbség nélkül tiszteletének és szeretetének a Balmaz-Ujvárosra távozó Illyés Endre ev. ref. lelkész. Isteni tisztelet után a presbyterium és tanítói kar a lelkész-lakra vonult. — Itt Kolozsi Endre presbyter szép bucsubeszédet intézett a megjelentek nevében távozó lelkészhez, ki meghatva válaszolt s fogott utoljára kezét a presbyterium minden egyes tagjával. Este a „Magyar Király” vendéglő dísztermében 150 teritékű bucsu-vacsora volt, Szabó János esperes szép beszédben bucsuzott az ünnepeltől, mint több éven át szomszédjától.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. április hó 30-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	120.50	121.—
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	121.50	122.50
„ koronajárdék 4%.	98.90	99.40
„ regále vált. köt. 4%.	100.60	101.35
Osztrák aranyjárdék 4%.	121.—	121.50
Egységes államkötvény 4%.	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	140.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	378.—	380.50
Osztrák hitelbank részvény	355.30	355.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	104.75	105.25

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%.-os sorsj.	122.50	123.50
3%.-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.-os	120.50	121.50
Magyar vörös keresztorsjegy	10.30	10.80
Osztrák	20.25	20.75
Olasz	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	6.65	6.95
Jó-sziv	3.85	4.25

Pénznumok:

Cs. és kir. arany	—	5.65	5.74
20 márkás arany	—	11.77	11.81
20 frankos arany	—	9.55	9.58
1 Sovereigns	—	12.07	12.11

Budapesti gabonatözsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. április 29-én.

Az üzlet nagyon szilárd hangulatban indult meg és lényegesen emelkedő irányzatot követett. Jó kínálat és dus kereslet mellett 30.000 m.m. adatott el és pedig 60-75 krral drágább áron.

Egyébb gabonaneműekben csekély forgalom volt, azonban rozs 15-20, a zab pedig 10-15 és a tengeri ára 30-40 krral emelkedett. Árpa nem került forgalomba.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 78.5 k. 1520. forinton, 200 mm. 77 k. 15.10 forinton, 200 mm. 77 k. 15 forinton, 200 mm. 77 k. 15.10 frton, 900 mm. 76.2 k. 14.95 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat esőndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos zárórfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	10.84 - 10.86
" márcz.-ápr.	14.45 - 14.50
Rözs márcz.-ápr.-ra	9.45 - 9.50
Tengeri máj.-jun.-ra	6.03 - 6.05
Zab márcz.-ápr.-ra	7.50 - 7.60

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

NYILT-TÉR.

HURUT KÓHÖGÉS,
REKEDTSÉG, ASZTMA SÁT. ELLÉN
ELISMERT LEGJOBB A
GLEICHENBERGI
CONSTANTIN ÉS EMMA FORRÁS

334-8-2

Hirdetés.

Néhai Paksy Imre kir. közjegyző elhalálásával megüresedett debreczeni kir. közjegyzői állásra, a debreczeni kir. közjegyzői kamara hivatalból engemet rendelve ki helyettesnek, közjegyzői működésemet megkezdtem, miről a nagyérdemű közönséget értesítem.

Irodahelyiségem a régi helyen, Teleky-utca 2172. szám alatt I. emeleten van.

Debreczenben, 1898. április 29.

Dr. Pally M. Béla,

mint a Paksy Imre kir. közjegyző elhalálásával megüresedett debreczeni kir. közjegyzői állásra a debreczeni kir. közjegyzői kamara 144/1898. számú rendvényével kirendelt helyettes.

Lakásváltoztatás.

Lakásomat és fogorvosi rendelő helyiséget eddigi lakásom szomszédságába, **Kossuth-utczán a Zádor-féle házba** helyeztem át.

Dr. Sichermann Adolf
fogorvos.

Aranyozó üzlet.

Van szerencsém tudomására hozni Debreczen és vidékének, hogy **aranyozó-üzletemet** május hó 1. napjától Morgó-utczai lakásomról, áthelyezem **Fő-tér Teleky-utca 2135.** számú ház alatt lévő üzleti helyiségbe s kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Dömsödy Lajos

aranyozó mester.

426-4-1

Aranyozó üzlet.

Perry-féle Birminghami

valódi

angol kerékpár

(kifogástalan minőség)

megtekinthető és megrendelhető

427-2-1

Ifj. Gyürky Sándornál.

Aki
Epilepsiában

eskórbán, göresökben és más ideg betegségben szenved, kérjen erről egy füzetet, melyet minden kinekinyen és bérmentve küld a Hattyu-gyógyszertár **Schwanen-Apotheke Frankfurt a. M.**

Női divatkelmék,

hozzávaló legujabb diszek,
fekete és színes

Selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

cézgnél

Debreczen, Rózsater.

Vizgyógyintézet

REICHENAU BAN

(Alsó-Ausztriában).

Rudolfs-Bad.

476 méter magasságban a tenger színe felett Peyerbach nyugoti állomáshoz 2 órányira Bécestől a nyugoti vasúton. Vizgyógyászat, villanyosságra és masszázra Oertl és Gärtner-féle gyógyászat és gyógymód.

Az idény kezdete május 15-én.

Junius közepéig és szeptember hónapban jelentékenyen mérsékelt árak koszt és lakás dolgában.

Az ivócsarnok megnyitása savó, tej és mindennemű friss töltésű ásványvizekre **május 15-én** a teljes uszó-fürdő (730 négyzet méter üvegfedővel) június 1-én nyitják meg. Naponta sétahangverseny és közvetlen telefon-összeköttetés Béccsel.

Prospektusokat a gyógyfelügyelőség kívánatra ingyen küld. Bővebb felvilágosítást ad

Dr. Ludwig Thomas
fürdőorvos.

J. M. Waissnix örököse
tulajdonosok.

A

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet

mely egyedül a maga nemében, több hírneves, egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok hatásánál fogva fölébe helyezik a **külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek.** Gyógyító hatása a **BIKSZÁDI** ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légszűhurut, hangszálak, hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdő-csusz hurutnál és kezdődő gümőkóránál, továbbá kitűnő eredményt értek a **BIKSZÁDI víz** alkalmazása által emészthetlenség, idült- és heveny gyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, a nyirok renyhe keringésénél, valamint görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál mint specificum vált be.

Árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál: a **kútközleléség** Bikszád, Szatmárnemegye.

Bérlők:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Kapható: Szabó Zsigmond, Csanak József, Geréby Fülöp, Rickl József Zelmós, Félegyház; János urak fűszerüzletében Debreczenben, a legutányosabb árak mellett. 242-12-1

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvényénél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Szabó's Kalodont

legjobb és legolcsóbb

fogtisztító-szer.

A száj kiöblítése csupán fog- vagy szájjal nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felette szükséges valamiféle **fogtisztító szer** használata.

Mindenütt kapható.

Első magyar általános biztosító társaság Budapesten.

I. Tűz-, szállítmány- és jégbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Negyvenedik évi zárszámla 1897. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

I. Tűzbiztosítás.		II. Szállítmánybiztosítás.		III. Jégbiztosítás.		I. Tűzbiztosítás.		II. Szállítmánybiztosítás.		III. Jégbiztosítás.		IV. Egyéb bevételek.	
forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonása után	1.649,740	39											
Függőben maradt károk tartaléka	175,175	50											
Szerzési költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	236,245	95											
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	124,821	89											
Postabérek	51,774	65											
Adakozások közhasznú célokra 5,246 frt 28 kr. tartalék levonása után	958	72											
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	551,215	90											
Behajthatatlan követelések leírása	9,829	29											
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	2,000,000	—	4,790,284	19									
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	57,682	93											
Függőben maradt károk tartaléka	23,365	23											
A szállítmánybiztosítási üzletet terhelő szerzési és igazgatási költségek	14,740	09											
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	20,000	—	115,789	25									
Viszontbiztosítások és törlesztések	413,956	37											
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	1,539,003	49											
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosítások utáni bevételek levonása után	234,124	03											
Behajthatatlan követelések leírása	3,539	32											
1897. évi nyeresemény			2,190,623	21									
			819,889	74									
			7,425,565	39									

VAGYON.

Mérlegszámla 1897. december 31-én.

TEHER.

VAGYON.		TEHER.	
forint	kr.	forint	kr.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál	1,570,874	28	
8,951,800— Magyar földhitelintézet 4%-os korona-értékű záloglevelek	1,951,201	25	kr.
1,470,000 frt Magyar földhitelintézet 4%-os talajjavítás és szabályozási záloglevelek	1,429,575	—	—
1,000,000— Pesti magyar kereskedelmi bank 4%-os záloglevelek	493,750	—	—
500,000 Egyesült budapesti fővárosi takp. 4%-os záloglevelek	244,375	—	—
424,800— Budapest fő- és székváros 4%-os korona kölcsön kötvény	208,683	—	—
7942 drb Magyar-francia biztosító részvénytársasági részvények	794,200	—	—
1084 drb Bécsi biztosító társ. részvények	281,840	—	—
15,000— Pesti Lloyd társ. kötvények	15,000	—	—
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	38,471	53	
Leszámitolt, visszeszámitott és egyéb váltók	882,920	49	
A társaság háza	650,000	—	
Erzsébeti házak jelzálog-kölcsönsumma	460,000	—	
Különböző adások	919,873	48	
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknek	374,046	27	
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	246,005	27	
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	33,101	06	
Központi pénzkészlet	10,594,416	62	
Részvényalapítók: teljesen befizetett 2000 egész részvény a 1000 forint	2,000,000	frt —	kr.
Részvényalapítók: teljesen befizetett 2000 fél részvény a 500 forint	1,000,000	—	—
Társasági tartalékok	3,000,000	—	—
Külön tartalék	701,096	14	
Tűzbiztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	2,000,000	frt —	kr.
Szállítmánybiztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	20,000	—	—
Tűzbiztosítási függő károk tartaléka	175,175	50	
Szállítmánybiztosítási függő károk tartaléka	23,365	23	
Különböző hitelek	483,247	10	
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok	2,683	—	
Első magyar általános biztosító társaság „Lévay-alap”	86,694	72	
Első magyar általános biztosító társaság „Ezredéves alapítvány”	30,888	—	
Tiszviselők nyugdíjalapja	535,691	85	
Ormosy Vilmos-alap	10,014	44	
Életbiztosítási osztály folyó számlán	205,670	90	
1897. évi nyeresemény	819,889	74	
	10,594,416	62	

II. Életbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Harmadötödik évi zárszámla 1897. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

KIADÁSOK.		BEVÉTELEK.	
forint	kr.	forint	kr.
Törlesztett kötvények díja	276,296	74	
Viszaváltott kötvényekért	419,354	61	
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	1,050,937	92	
Lejárt kiházasítási tőkékért	1,292,827	24	
Kiházasítási biztosításoknál haláleset következtében díjvisszatérítés	39,071	99	
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	241,053	24	
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	229,137	60	
Évjáradékokért	105,379	19	
Viszontbiztosítási díjak	118,923	96	
Bélyegekért	94,827	42	
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költségek	231,597	15	
Tiszti fizetések	86,065	75	
Jövedelmi adóért	6,458	08	
Orvosi díjakért	43,169	62	
Szerzési és díjbehajtatási költségek	328,579	86	
Kisorsolt biztosítások tartaléka	15,000	—	
Behajthatatlan tartozások leírása	14,556	74	
Díjtartalék az év végén	4,597,811	11	
1897. évi nyeresemény	31,393,283	83	
	296,023	65	
	36,287,118	59	
A múlt évből áthozott díjtartalék			29,550,383
Befolyt díjak: az évben kiállított kötvények után	460,499	08	
az előbbi években kiállított kötvények után	4,343,700	45	
a biztosított tőke emelésére fordított nyeresemények	19,055	38	4,823,254
Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka			219,325
Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka			230,905
Illetékek			107,985
Kamatjövdelem			1,855,263
			36,287,118

VAGYON.

Mérlegszámla 1897. december 31-én.

TEHER.

VAGYON.		TEHER.	
forint	kr.	forint	kr.
Értékpapírok	28,366,007	frt 79	kr ugyanis
105,000 Kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronaárjárdék 99 frt 60 kr-ával	52,290	—	—
33,700 frtnyi magyar kir. 4%-os aranyárjárdék 121 frt 50 kr-ával	40,845	50	
6,473,500 frtnyi magyar földhitelintézet 4%-os záloglevelek 98 frt 50 kr-ával	6,376,397	50	
6,393,000 frtnyi magyar földhitelintézet 4%-os talajjavítási és szabályozási záloglevelek 97 frt 25 kr-ával	6,217,192	50	
1,418,000 Kor. n. é. magyar földhitelintézet 4%-os korona-záloglevelek 98 frt 75 kr-ával	700,137	50	
929,500 frtnyi pesti magy. kereskedelmi bank 4 1/2%-os zálogl. 100 frt-ával	929,500	—	
68,000 frtnyi pesti magyar kereskedelmi bank 4 1/2%-os községi kölcsön-kötvény 100 frt-ával	68,000	—	
101,000 frtnyi kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 100 frt-ával	101,000	—	
90,000 frtnyi kisbirtokosok orsz. földhitelintézet 5%-os zálogl. 100 frt-ával	90,000	—	
300,000 frtnyi magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja 4 1/2%-os záloglevele 102 frt-ával	300,000	—	
139,000 frtnyi magy. orsz. közp. takarékpénztár 4 1/2%-os zálogl. 100 frt-ával	139,000	—	
742,000 frtnyi egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevelei 100 frt-ával	742,000	—	
29,500 frtnyi magy. jelzálog-hitelbank 4%-os nyeresémnykölsön kötvényei 123 frt 50 kr-ával	36,432	50	
Magyar jelzálog-hitelbank 4%-os kölcsön 5 darab nyeresémnyjegy 22 frt-ával	110	—	
280,000 frtnyi magyar jelzálog-hitelbank 4 1/2%-os záloglevelei 100 frt-ával	280,000	—	
2,467,400 frtnyi Budapest fővárosi 4 1/2%-os kölcsönkötvények 100 frt-ával	2,467,400	—	
1,689,500 frtnyi magyar kir. államvasuti ezüstkölcsön 4 1/2%-os kötvények 100 frt-ával	1,689,500	—	
97,400 frtnyi magyar kir. keleti vasuti államkölcsön 5%-os aranykötvényei 120 frt 50 kr-ával	117,367	—	
199,800 frtnyi magy. kir. 4%-os földtehermentesítési kötvények 97 1/2 frt-ával	194,305	50	
6,514,000 frtnyi magyar kir. italmérségi jogkártalanítási 4 1/2%-os kötvények 100 frt-ával	6,514,000	—	
Besztercebánya-brezovai és piski-vajdahunyadi vasuti els. kötvény	980,445	67	
40,000 frtnyi egyesített államadósság 4 1/2%-os papírjárdék (május-november lejár) 101 frt 75 kr-ával	40,700	—	
510,945 Lira 75 c. olasz 5%-os járadék és kamatai	227,284	12	
Tulélési csoportok értékpapírjai: 62,000 frtnyi magyar kir. italmérségi jogkártalanítási 4 1/2%-os kötvények 100 frt-ával	62,000	—	
1897-ben esedékes kamatok és elszámolt pénzküldemények	252,522	76	
Jelzálog-kölcsönök	192,486	24	
Kötvény-kölcsönök	3,187,628	—	
Viszontbizt. kötvény-kölcsönök	8,420	69	
A központ tartozása folyó számlán	205,670	90	
Vezér- és függőnökségek és mások tartozásai	774,542	70	
	32,987,279	08	
Díjtartalék	32,034,612	frt 74	kr.
levonva a biztosítási díjtartalékokat	641,328	frt 91	kr
Biztosági alap	191,086	84	
Kiházasítási tőkék nyeresémnye	540,421	51	
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	241,653	24	
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	229,137	60	
Díjleszállításokra vonatkozó nyeresémnyek tartaléka	236	10	
Tulélési csoportok számlája	62,941	93	
Előre fizetett díjak 1898. évre	8,198	47	
Fel nem vett nyeresémnyek 1896. évről	43	81	
Kisorsolt biztosítások tartaléka	15,000	—	
Viszontbiztosító intézetek és mások követelései	14,252	10	
1897. évi nyeresemény	296,023	65	
	32,987,279	08	

Budapest, 1897. december hó 31-én.

Kacsvinszky János, életbiztosítási könyvvivő.

Báró Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Ormosy Vilmos, báró Schossberger Zsigmond, gróf Zichy Nándor.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételait a f. és s. é. évkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Budapest, 1898. március hó 4-én.

Gróf Batthyány Géza, Giczey Samu, Hajós József, Jekelfalussy Lajos, László Zsigmond.

Az igazgatóság:

Báró Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Ormosy Vilmos, báró Schossberger Zsigmond, gróf Zichy Nándor.

A felügyelő bizottság:

Gróf Batthyány Géza, Giczey Samu, Hajós József, Jekelfalussy Lajos, László Zsigmond.

Szende Károly, a központi könyvezés főnöke.

gróf Zichy Nándor.